

1 **Ett mer rettferdig Norge etter pandemien - nå er det vanlige folks tur**

2 Norge står ved et veiskille. Vi kan bli et forskjellssamfunn som så mange andre land – eller
3 sette ned foten ved valget i 2021 og ta vare på noe av det fineste ved Norge; at vi er et land
4 med små forskjeller, høy tillit og muligheter for alle. Arbeiderpartiet vil gi landet en ny kurs. Vi
5 vil gjøre Norge til et mer rettferdig samfunn med velferd for alle og der vi kutter klimagassutslipp
6 og sørger for trygge jobber for alle.

7
8 Koronapandemien har demonstrert verdien av høy tillit og sterke fellesskap. Det er den
9 sosialdemokratiske samfunnsmodellen med en sterk velferdsstat, et trygt arbeidsliv og vanlige
10 folk på jobb som har gjort at Norge har klart seg bra gjennom krisen. Vanlige folk har ofret mye
11 for å løfte i fellesskap. Det er Norge på sitt beste!

12 Den høye tilliten og det sterke fellesskapet settes på spill med høyrepolitikk. De siste åtte årene
13 har forskjellene økt. Flere og flere tjenester privatiseres og sentraliseres. Selv i krisetid har
14 høyreregjeringen kuttet i skatten til de som har mest fra før.

15 Det er svært alvorlig at regjeringen har tatt lett på beredskap. Koronakommisjonen
16 underbygger gjennom en grundig gjennomgang en alvorlig svikt i beredskapen. Den slår fast
17 at vi var dårlig forberedt på den krisen vi visste var den mest sannsynlige og samtidig den som
18 ville få størst konsekvenser for både liv, helse og økonomi – en pandemi. Vi manglet
19 intensivkapasitet, smittevernuttstyr og gode planer. Manglende plan for å håndtere økende
20 smitte over grensa har bidratt til høy smitte og at folk har levd med unødvendig belastende
21 tiltak over lang tid.

22 Pandemien har rammet skjevt og gjort samfunnet mer urettferdig. Ikke siden krigsårene har
23 arbeidsledigheten vært høyere i Oslo og flere andre kommuner med langvarige
24 smitteverntiltak. Nesten en av tre arbeidsledige er under 30 år. Store deler av livet for våre
25 barn og unge er satt på vent. Eldre og andre i risikogrupperne har vært særlig sårbare og måttet
26 begrense sin sosiale kontakt kraftig. Flere sliter med psykiske utfordringer og flere har opplevd
27 vold i hjemmet.

28 Etter ett år med korona og snart åtte år med høyrepolitikk som øker forskjellene, trengs nå en
29 kraftfull innsats for å få folk raskt tilbake i trygge jobber og sørge for en velferdsstat som kan
30 stille opp for alle de som etter pandemien trenger hjelp og støtte. Veien ut av krisen er å gjøre
31 fellesskapet enda sterkere, ikke svekke det med mer av høyrepartienes politikk for privatisering
32 og økte forskjeller.

33 **Trygt arbeid til alle**

34 For Arbeiderpartiet er arbeid til alle jobb nummer en.

35 De som har mistet jobben på grunn av korona skal tilbake i jobb. Arbeiderpartiets viktigste
36 valgløfte er trygt arbeid til alle.

37 Dagens unge risikerer å merke konsekvensene av pandemien resten av livet. Når ungdom
38 mister fotfeste i arbeidslivet, må vi sette i gang tiltak som gir utdanning og arbeid til alle.
39 Korona har gjort en stor utfordring enda større: ungdom som havner varig utenfor jobb og
40 skyves over på trygd. Under koronakrisen er ungdomsledigheten skyhøy. Nesten en av tre
41 ledige er nå under 30 år. Den store faren er at ledigheten hos unge biter seg fast på høye
42 nivåer og som uførhet om noen år. Det kan vi ikke akseptere.

43 Å gi flere unge trygghet i hverdagen, handler om blant annet om arbeid og kvalifisering for
44 arbeid. Unge og studenter er hardt rammet av krisen og fortjener et fellesskap som stiller opp
45 mer. Vi må skape trygghet for framtiden. De som sliter på skolen, skal få tidligere og bedre

46 hjelp i en mer praktisk skole. De som mangler læreplass og derfor aldri får tatt fagbrev, skal få
47 det som en del av vårt fagarbeiderløft. Det er en garanti.

48 Unge som sliter psykisk, skal møte nye ungdomsteam som gir hjelp raskere. De som ikke kan
49 yte for fullt i arbeidslivet, skal møte et NAV med flere ansatte, som oppsøker og hjelper all
50 unge som trenger det. Arbeiderpartiet skal sørge for at arbeidslivet som venter etter fullført
51 utdanning, er attraktivt, trygt og seriøst.

52 En ny og mer rettferdig retning for Norge starter i arbeidslivet. Helsearbeidere på deltid har vist
53 seg å innebære en smitterisiko, fordi å jobbe på flere sykehjem sprer smitten mellom
54 sykehjemmene. Det er helt nødvendig. Arbeiderpartiet skal skape et helsevesen der hele,
55 faste stillinger skal være normen.

56 Pandemien har synliggjort sårbarheten som følge av at Norge i stor grad er avhengig av
57 utenlandsk arbeidskraft. Denne sårbarheten er også en mulighet til å sysselsette flere her
58 hjemme. Arbeiderpartiet skal satse mer på utdanning og tilrettelagte arbeidsplasser. I Norge
59 skal alle jobber være trygge jobber med gode lønns- og arbeidsvilkår.

60 **En rettferdig krisepolitikk som redder arbeidsplassene**

61 Koronapandemien har rammet næringslivet hardt. I varehandel, transport og renhold har
62 mange stått på jobb i smitterisiko for at andre kan leve så normale liv som mulig. I andre
63 næringer ble livsgrunnlaget revet bort. Folks møteplasser i reiselivet, servering og kultur ble
64 stengt ned over natta. Ordrebøkene i maritim næring har krympa. Mange viktige
65 arbeidsplasser er gått tapt.

66 Mange arbeidsfolk og bedrifter har ikke blitt møtt med tiltak som trygger arbeidsplassene.
67 Arbeidsplasser som sørger for bosetting og aktivitet over hele landet og næringer som
68 sysselsetter unge. Mange selskaper har brukt opp sine oppsparte midler gjennom pandemien
69 og nå står utenlandske oppkjøpere i kø for å ta over norske bedrifter. Arbeiderpartiet sier nei
70 til salg av Norge, og vil heller styrke det norske eierskapet ut av krisen.

71 Krisepakken det siste året har vært myntet på et nedstengt Norge, men framover øker
72 behovet for en ny næringspolitikk for å gjenopprette aktivitet, utvikle og sikre grønn omstilling
73 av næringslivet. Nå må krisepolitikken oppdateres og tilpasses pandemiens nye faser. De
74 største bedriftene har mottatt omtrent syv ganger mer i støtte per ansatt enn de små.
75 Ordningene må i større grad målrettes mot de små bedriftene for å holde aktiviteten i gang der
76 det er mulig. Arbeiderpartiet vil lage skreddersydde gjenåpningsplaner for den enkelte næring,
77 i samarbeid med næringen selv og partene i arbeidslivet. Vi skal lytte til dem med skoene på.

78 **Rettferdig krisepolitikk og et mer rettferdig skattesystem**

79 Etter åtte år med skatteuttak til landets rikeste, må det være vanlige folk sin tur. Skattesystemet
80 må bli mer rettferdig. Arbeiderpartiet vil senke skatten for folk med vanlige inntekter og de
81 rikeste må betale mer. Effekten for hele åtte av ti skattebetalere er lavere skatt. Ved å sørge
82 for at de aller rikeste bidrar mer til fellesskapet, skal Arbeiderpartiet gjøre det billigere å ha barn
83 i barnehagen og på SFO. Arbeiderpartiet skal investere i fellesskapet og å få ned forskjellene
84 – ikke kutte i skattene som øker dem.

85 For Arbeiderpartiet er det et grunnprinsipp at krisehåndteringen må være rettferdig. Bedriftene
86 skal kunne forvente gode støtteordninger, men bli møtt med tydelige krav og forventninger
87 tilbake som sikrer fellesskapets interesser. Dessverre sier høyresiden fremdeles nei til
88 rettferdighetskrav i krisepolitikken. De borgerlige lar det være fritt fram for lederlønnvekst,
89 bonusutbetalinger og utbytte. De er ikke med på å hindre at useriøse aktører får støtte.
90 Bedrifter kan si opp ansatte, selv om fellesskapet bruker penger på redde de samme
91 arbeidsplassene. Det er ikke for sent å rette opp i disse manglene ved krisepolitikken. Statens

92 krisepenger skal gå til å trygge arbeidsplasser, ikke å berike eiere og aksjonærer. Det må også
93 gjelde gjenåpningen.

94 **En sterkere velferdsstat – det beste forsvaret mot en pandemi**

95 Alle skal være trygge på at velferdsstaten stiller opp for dem når de trenger den, uavhengig
96 av hvor de bor eller hvor god råd de har. Dagens utvikling mot en todelt helsetjeneste må
97 stanses. Koronakrisen viser ettertrykkelig verdien av en offentlig helsetjeneste, finansiert av
98 fellesskapet. Pandemien har forårsaket langt større skade i land som mangler denne
99 grunnmuren.

100 En samlet og offentlig styrt spesialisthelsetjeneste rigget seg raskt til å behandle de som var
101 rammet av sykdommen. Kommunehelsetjenesten, grunnfjellet i vår felles helsetjeneste, har
102 gjort en enorm innsats for testing, sporing, vaksiner og behandling, samtidig som den har
103 måttet håndtere psykososial oppfølging, ivaretagelse av sårbare barn og unge og å
104 opprettholde forebyggende helsetjenester og eldreomsorg.

105 Ansatte i omsorgstjenesten har jobbet dag og natt for å beskytte eldre mot et farlig virus og
106 samtidig sørge for gode opplevelser i hverdagen. Pandemien har vist enda tydeligere hvorfor
107 vi trenger medarbeidere i hele og faste stillinger som opplever tillit og faglig handlingsrom i sin
108 jobbhverdag. De fortjener langt mer enn applaus. Det er viktig å styrke vår felles helsetjeneste
109 i årene fremover. Arbeiderpartiet vil derfor ruste opp helsetjenesten med både økonomiske og
110 menneskelige ressurser.

111 Pandemien røyner på den psykiske helsen. Mange sitter alene uten menneskelig kontakt.
112 Pågangen i hjelpetjenester har økt betraktelig. Arbeiderpartiet har gjennom krisen fått
113 gjennomslag for mer midler til psykisk helse, men høreregjeringen har holdt igjen.
114 Skolehelsetjenesten må ha nok folk til stede og mennesker må kunne få hjelp uten at det
115 trengs henvisning fra lege. Derfor skal vi bygge opp et lavterskel psykisk helsetilbud i
116 kommunene.

117 Vi trenger sterkere lokalsykehus med god kapasitet og dyktige fagfolk. Arbeiderpartiet vil
118 stanse Høyres privatiseringsreform som splitter opp helsetjenesten og svekker
119 lokalsykehusene. Vi vil bruke ressursene på pasientene og bevilge penger til sykehus over
120 hele landet. Slik kan vi ruste opp intensivkapasiteten, gi trygghet for liv og helse i hele landet,
121 få ned ventetidene og ta igjen behandlingsetterselepet på alvorlige sykdommer
122 koronapandemien har forårsaket.

123 Helseberedskapen vår ble satt på prøve. Fagfolka i helsetjenesten bestod prøven, men store
124 strukturelle svakheter ble avdekket. Arbeiderpartiet vil gjøre Norge mindre sårbart for nye
125 helsekriser. Det krever tilgang på legemidler og produksjonskapasitet for smittevernutstyr.
126 Derfor må vi sikre egen produksjon og lagring av medisinsk utstyr i Norge. Det krever mer
127 beredskapstenkning inn i styringen av sykehusene og at kommunehelsetjenesten settes i
128 stand til å utvikle og ta i bruk digitale løsninger raskere.

129 **Vi skal leve livene våre igjen**

130 Pandemien har gått hardt utover idretten, fritidsaktiviteter og kulturlivet. Det rammer
131 arbeidsplasser, frivillige og aktive. Arbeiderpartiet vil bidra til en rask gjenåpning der det er
132 plass til alle. Kultur, idrett og frivillighet skaper samhold og sterkere fellesskap. Vi skal hjelpe
133 organisasjonene med full momskompensasjon, mer gratis utlån av idretts- og fritidsutstyr og
134 opptrapping av kulturbudsjettet til 1 prosent av statsbudsjettet. For at vi skal kunne leve
135 aktive liv igjen skal Arbeiderpartiet investere i fellesskapet og bygge opp igjen de arenaer
136 som har lidd mest under pandemien.